

Sborník dobré praxe rodinné politiky v Libereckém kraji

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

RODINNÁ POLITIKA
LIBERECKÉHO KRAJE

**Sborník
dobré praxe
rodinné politiky
v Libereckém kraji**

Obsah

CENTRUM KAŠPAR – spravedlivé zaměstnávání s respektem a odvahou	3
DDM VIKÝŘ získalo ocenění v soutěži Dobrá půlka	6
Dobrovolnický program DÍTĚ A KNIHA a volnočasové aktivity pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí	7
Funkce rodin v mezigeneračním a vícegeneračním setkávání	8
HOMESHARING - sdílená péče o děti s autismem	9
I VELKÁ FIRMA MŮŽE BÝT RODINNÁ – Prorodinná politika závodu Drylock Hrádek nad Nisou	10
Kniha „MEDVÍDEK NEBOJSA – CO NEVÍŠ, NEBOJSA TI PORADÍ“	11
KOMUNITNÍ STATEK A TÁTOVA DÍLNA	12
KURZ MANŽELSKÉ VEČERY	13
Pobytový výjezd „ZDERAZ 2020 ANEB KDO SEDÍ DOMA, DOBRODRUŽSTVÍ NEPOZNÁ“ a komunitní zahrada	15
Podpora bydlení, prevence kriminality a zajišťování humanitární pomoci v souvislosti s ukrajinskými uprchlíky	16
Příklady prorodinných aktivit Libereckého kraje	19
Rodinná a seniorská politika v Hodkovicích nad Mohelkou	21
SPOLU MÁME KLIKU	23
Strategie slaďování pracovního a rodinného života zaměstnanců města Jilemnice	24
Stezky po městě a budování LESOPARKU	26
SVĚPOMOCNÉ SKUPINY rodin se specifickými potřebami	27
SZŠ v Turnově je otevřená spolupráci a podpoře mezigeneračních vztahů	29
TÁTABOYS	30
TVOŘÍME TURNOV	31

Úvodní slovo

Liberecký kraj realizuje od roku 2019 projekt Systémová podpora práce s rodinou v Libereckém kraji. Jednou z klíčových aktivit tohoto projektu je vydání Sborníku dobré praxe rodinné politiky v Libereckém kraji. Distribucí tohoto sborníku chce Liberecký kraj dostat problematiku rodinné politiky více do povědomí obcí a ukázat, co rodinná politika přináší a jaké možnosti lze využít při hledání zdrojů na realizaci prorodinných aktivit.

Za tímto účelem bylo přistoupeno k oslovení aktérů věnujících se podpoře rodin v kraji. Mezi oslovenými byly například obce, nestátní neziskové organizace, příspěvkové organizace nebo také soukromé firmy. Sesbírané příklady zahrnují mnoho různých oblastí, ve kterých lze rodiny podporovat, ať už je to sladování rodinného a pracovního života, podpora rovných příležitostí, podpora bydlení, rozvoj volnočasových aktivit, zvýšení rodičovských kompetencí, stabilizace a rozvoj rodinných vztahů a nebo také podpora mezigeneračních vztahů.

Sborník je k dispozici v elektronické verzi na webovém portálu rodinné politiky www.rodinalk.cz a v tištěné verzi je distribuován do obcí Libereckého kraje. Ve sbírání příkladů dobré praxe bude Liberecký kraj pokračovat i nadále a případné další příspěvky budou v elektronické verzi uveřejněny na výše zmíněné webové stránce. Víte-li o jakémkoliv příkladu dobré praxe rodinné politiky realizovaném v rámci Libereckého kraje, budeme vděčni za jeho zaslání na e-mail rodina@kraj-lbc.cz. Všem autorům příspěvků uveřejněných v tomto sborníku velice děkujeme za jejich spolupráci.

Mgr. Kamila Tůmová
koordinátor rodinné politiky

Sborník dobré praxe rodinné politiky v Libereckém kraji vznikl v rámci projektu Systémová podpora práce s rodinou v Libereckém kraji (reg. číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0013535). Tento projekt je financován z Operačního programu Zaměstnanost, ze státního rozpočtu České republiky a z rozpočtu Libereckého kraje.

Autorka:

Mgr. Jana Benešová, PhD.,
metodička a hlavní auditorka

Kontakt:

Centrum Kašpar, z.s.,
Kašparova 73,
463 12 Liberec,
www.centrum-kaspar.cz

Hlavní přínos:

- podpora sladění práce a péče o rodinu
- pomoc při hledání nebo změně zaměstnání, rozvoj dovedností potřebných k úspěšnému nalezení a udržení si práce
- sociální audity, mentoring, koučink a poradenství v řízení lidí pro vedení firem, HR i pracovní týmy
- podpora rovných příležitostí a genderové rovnosti

Centrum Kašpar bylo založeno v roce 2005 v Liberci jako občanské sdružení s cílem přispět praktickou pomocí k řešení problémů spojených s hledáním práce. Snahou bylo poskytnout služby lidem, kteří přesto, že pracovat chtějí, dostávají se vlivem předsudků na okraj zájmu zaměstnavatelů. Typicky se jednalo o osoby, které se vracejí na trh práce po delší pauze – například po rodičovské dovolené.

Služby, které organizace v prvních letech existence nabízela, měly základ v personálním poradenství a rekvalifikačních kurzech. Přestože tyto služby nebyly zaměřené pouze na ženy, ukázalo se, že úspěch na trhu práce je komplexnější strukturální problém, jenž má své pozadí v genderových nerovnostech. Služby tedy v naprosté většině vyhledávaly ženy, které se po rodičovské dovolené toužily navrátit do zaměstnání, ale potýkaly se s bariérami, nízkou sebedůvěrou a nedoceněním vlastních schopností ze strany zaměstnavatelů, ale také potřebovaly změnit profesní směr s ohledem na nové priority, změnu životních hodnot apod. Nadto se ocitaly v situaci, kdy zvládnutí nově získaného zaměstnání v kombinaci s péčí o domácnost a děti, byla mnohdy automaticky považována za jejich zodpovědnost.

Služby Centra Kašpar byly pro tyto ženy doplněny o možnost hlídání dětí v průběhu všech rozvojových aktivit, které v centru čerpaly. Tím se pro ně otevírala možnost alespoň si prakticky natrénovat a vyzkoušet, co bude nová životní situace obnášet.

Kolem roku 2011 Centrum Kašpar, vědomo si nezbytnosti rozpouštění genderové předsudky na trhu práce, zahájilo spolupráci s regionálními zaměstnavateli na poli osvěty i v oblasti praktického mapování stavu rovných příležitostí ve firmách a organizacích. Do portfolia služeb organizace byla zařazena soutěž Vstřícný zaměstnavatel (6 ročníků), genderové audity u zaměstnavatelů a pilotování inovativních zaměstnaneckých benefitů zaměřených na sféru péče. Jednalo se o benefit hlídání dětí pro zaměstnance/kyně s malými dětmi, který mohli využít v nárazových situacích během celého roku. Druhým testovaným benefitem byla respitní asistentce, která byla určena zaměstnancům/kyním v situaci, kdy potřebují část svého času věnovat také zaopatrování starších či nemocných členů rodiny.

V současné době tvoří oblasti činnosti Centra Kašpar nadále tyto 2 linie – na jedné straně je **komplexní pomoc lidem, kteří hledají či mění zaměstnaní, řeší složité životní situace spojené s profesní a soukromou sférou**; na straně druhé Centrum Kašpar působí jako **regionální osvětová organizace směřem k zaměstnavatelům** (školy, subjekty veřejné správy, soukromý sektor) v oblasti politiky work-life balance a prosazování genderové rovnosti.

Od počátku existence si organizace zakládá na tom, aby její poslání bylo slučitelné s interní firemní politikou Centra Kašpar jako zaměstnavatele. **Usiluje totiž o to, aby Liberecko bylo spravedlivějším místem pro práci, rodinu a vzdělání.** V současné době zaměstnává organizace celkem 10 interních zaměstnanců/kyň a aktivně spolupracuje s dalšími 14 externisty/externistkami. **Převážnou část zaměstnanecké populace tvoří ženy, přičemž nejvíce zastoupenými jsou generace 30+ a 40+.** V těchto věkových skupinách se nachází 75 % všech interních zaměstnanců/kyň. **Realitou životního cyklu celého týmu je tedy rovněž sladění práce a osobního života,** jež zahrnuje nejen zmíněnou péči o děti a další členy rodiny, ale v praxi také kombinaci práce se studiem, kombinaci více zaměstnání či nastavení pracovního uspořádání tak, aby bylo možné jej zvládnout i při závažnějších zdravotních omezeních.

Centrum Kašpar **absolvovalo na podporu své vnitřní politiky rovných příležitostí také dva rozvojové audity** (Externí benchmarking genderových vztahů, 2013; Diversity audit, 2013). Od roku 2019 prostřednictvím grantového projektu rozvíjelo své vnitřní procesy s důrazem na řízení zohledňující specifika věku a životního cyklu (**age management**).

Pilířem firemní kultury Centra Kašpar jsou hodnoty ODVAHA – ROZMANITOST – ROZVOJ. Ty jsou zaměstnanými známé a v praxi intenzivně naplňované. V posledních letech s příklonem ke zmíněnému age managementu Centrum Kašpar **razí vnitřní personální strategii generačně udržitelného zaměstnávání,** neboť klíčoví lidé v organizaci s důležitou expertízou nevyhnutelně stárnou, přičemž jejich zkušenosti a celkový potenciál jsou pro organizaci nadále nepostradatelné.

Jádrem systému benefitů je pracovní flexibilita, kterou celý tým považuje za nejzásadnější motivátor a benefit vůbec. Flexibilita zahrnuje do značné míry **svobodné plánování práce.** Lidé mohou pracovat z domova i kanceláře, rozvrstvit si pracovní úkoly v rámci dne, týdne i měsíce. V praxi tak funguje **konto pracovní doby.** Ve dnech, jakými jsou ředitelská volna či prázdniny, se v hojné míře uplatňuje zastupitelnost v organizaci, ale samo **plánování týmových aktivit školní rytmus systémově zohledňuje,** aby se pracující rodiče školních dětí nemuseli nacházet v nepohodlné situaci. Naopak **s mladším dítětem se lze bez problémů dostavit na pracoviště a vyřídít si alespoň část pracovních agend.** Současně je po dohodě možné využívat **hlídání dětí ze strany chův Centra Kašpar** také pro děti zaměstnanců/kyň. Dětská herna se nachází přímo v přízemí objektu, proto je možné zabavit krátkodobě (starší) děti v herně i bez stálé přítomnosti další hlídací osoby, nebo na omezenou dobu pracovat z hery.

Ani další benefity nevyčnívají exkluzivitou či prestiží, ale především **dostupností, užitečností a okamžitou nápomocí. Přinášejí možnost průběžného odpočinku na pracovišti** (relaxační místnost, žebřiny na pracovišti, masáže na pracovišti atd.). **Šetří energii a čas** (kávovar, zázemí vybavené kuchyňky na pracovišti). **Zohledňují biorytmy** (posunutí začátku či úprava konce pracovní doby pro jednotlivce, a to včetně začátků a konců pracovních porad, řešitelských

setkání či vzdělávacích akcí na pracovišti). **Pečují o mezilidské vztahy v týmu**, jež jsou považovány za druhý nejpodstatnější motivátor - hned za zmíněnou flexibilitou (teambuildingové výjezdy). Cokoli je systémově plánováno, zohledňuje v maximální míře potřeby lidí v organizaci. V případě výjezdů týmu se trpělivě hlasuje o programu, jeho slučitelnosti se zdravotním stavem všech zaměstnaných (včetně chův v důchodovém věku), ale také o lokalitě. **Výjezd je pro lidi rovněž flexibilní** – záleží na každém, zda se připojí na více dní, nebo jen na část vybraného dne, případě zda s sebou vezme děti. Vše, co pomůže sladování, je respektováno. Tým sám je iniciativní a kreativní v podpoře vzájemných vztahů – spontánní akce typu „Přijďte na poradou v čemkoli modrém“ se okamžitě ujímají a obnovují pracovní energii i ve fázích únavy a vyčerpání – dávají lidem pocit sounáležitosti a firemní kulturu sytí smyslem pro humor a nadhledem.

HR procesy jsou v organizaci rovněž na vysoké úrovni. Systém pracovního hodnocení probíhá každoročně, lidé v týmu mají možnost si dokonce zvolit četnost pracovního rozhovoru (1 x či 2 x ročně). Každý v praxi upřednostňuje jinou délku úseku, který je hodnocen. V roce 2021 se organizaci podařilo na systém pracovního hodnocení navázat **komplexní proces talent managementu**. Byly stanoveny klíčové kompetence pro odborné pozice, na jejichž základě lidé posuzovali svou postojovou a zkušenostní úroveň, tak aby nedocházelo k zadávání protiúkolů v týmu, ale aby současně byly nastartovány nástupnické procesy u klíčových pozic.

Odborné vzdělávání týmu se organizaci i díky grantovým příležitostem daří zajišťovat. **Oblíbenosti se těší „ochutnávkový“ styl**, kdy vzdělávací akce na zvolená témata probíhá dle interně vyjednaného harmonogramu přímo na pracovišti, přičemž si každý zaměstnanec/každá zaměstnankyně volí s vazbou na svoje aktuální možnosti (časové, pracovní, zájmové), zda se akce účastní, případně jaké části. Kromě odborného vzdělávání je zaměstnaným dostupný **interně poskytovaný rozvojový koučink a mentoring**.

Na profesionalitě si Centrum Kašpar zakládá i při vlastních výběrových řízeních, kde ovšem nechybí lidská stránka a vstřícnost. Interní metodické procesy nastavují korektní postupy práce při zadávání pracovní inzerce, při komunikaci s uchazeči/uchazečkami o práci, při samotném výběru lidí a průběžné i následné komunikaci výsledků. Formátem výběru je assessment centrum, které citlivě, ale důsledně mapuje potenciál člověka. Uchazečům, kteří nebyli vybráni pro danou pozici, je vždy nabízena podpora při dalším hledání práce prostřednictvím služeb Centra Kašpar.

V Centru Kašpar jsme přesvědčeni, že rozvoj si zaslouží všichni. A že cestou rozvoje se podaří odstranit i zbývající bariéry ke spravedlivému zaměstnávání – s respektem i odvahou.

DDM VIKÝŘ

získalo ocenění v soutěži Dobrá půlka

Autorka:

Mgr. Kamila Tůmová,
koordinátorka rodinné politiky
Krajského úřadu Libereckého kraje

Kontakt:

Dům dětí a mládeže Vikýř, p.o.,
Podhorská 946/49
466 01 Jablonec nad Nisou
www.vikyř.cz

Hlavní přínos:

- sladování rodinného a pracovního života
- zvýšení dostupnosti volnočasových aktivit pro děti
- podpora aktivního trávení volného času
- všestranný rozvoj dětí
- podpora socializace a vytváření vazeb mezi vrstevníky
- posilování rodinných vztahů a mezigeneračního soužití

Dům dětí a mládeže Vikýř je organizací, která nabízí velmi širokou nabídku volnočasových aktivit pro zájemce různých věkových kategorií včetně dospělých a seniorů. Jedná se o kroužky rozmanitého zaměření (např. Cukrářská dílna, 3D tisk, Airsoft, Florbal, Flétna, Hravá angličtina atd.), dále o jednodenní či vícedenní akce, soutěže a také příměstské a pobytové tábory, které rodičům přihlášených dětí pomáhají zajistit hlídání v době letních prázdnin. Organizace zajišťuje také rodinný pobyt vhodný nejen pro maminky s dětmi, ale pro kohokoliv v rámci všech věkových kategorií, kdo si chce společně užít týden plný zážitků. V nabídce střediska volného času nechybí ani příměstský tábor pro děti a dospělé osoby se zdravotním znevýhodněním.¹

Vikýř podporuje nejen všechny zájemce o aktivní trávení volného času, ale i své zaměstnance, kterým usnadňuje sladování rodinného a pracovního života pružnou pracovní dobou, která je ve Vikýři od pondělí do neděle, od sedmi do dvaadvaceti hodin. V případě potřeby si zaměstnanci mohou vzít své děti s sebou do zaměstnání. Vikýř se také zapojuje do komunitního plánování sociálních a navazujících služeb Jablonecka.

Již v roce 2013 získal Vikýř ocenění v soutěži Dobrá půlka, kterou pořádal Krajský úřad Libereckého kraje s cílem ocenit ty organizace z veřejného sektoru, které vytvářejí prostor pro rovné příležitosti k uplatnění potenciálu všech svých zaměstnanců. Přesto, že od tohoto ocenění uběhla již řada let, Dům dětí a mládeže Vikýř nadále podporuje své zaměstnance, ale i rodiny v širokém okolí.²

1 Dům dětí a mládeže Vikýř, dostupné z: www.vikyř.cz

2 Krajský úřad ocenil v soutěži Dobrá půlka jablonecký DDM Vikýř, dostupné z: <https://www.nasejablonecko.cz/jablonecko-aktualne/krajsky-urad-ocenil-v-soutezi-dobra-pulka-jablonecky-ddm-vikyř/?aktualitaId=28742>

Dobrovolnický program DÍTĚ A KNIHA a volnočasové aktivity pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí

Autorka:

Mgr. Marie Matějčíková,
koordinátorka pro seniory
a zdravotně znevýhodněné,
manažerka projektu Taxík Maxík

Kontakt:

Komunitní středisko Kontakt Liberec, p. o.
Palachova 504/7
460 01 Liberec
www.ksk-liberec.cz

DÍTĚ A KNIHA – dobrovolnický program pro aktivní seniory

Hlavní přínos:

- podpora mezigeneračních vztahů
- aktivizace seniorů

Komunitní středisko Kontakt Liberec, p. o. provozuje již 12. rokem dobrovolnické centrum Amikus, které je aktivní na poli dobrovolnictví v Liberci. Jako jedno z mála dobrovolnických center vysílá dobrovolníky do organizací, kde jsou nejvíce potřeba (domovy pro seniory, dětská centra, pomáhají jako průvodci po městě, aj.) Skupina více než 70 dobrovolníků pomáhá v nejrůznějších programech, jedním z mladších dobrovolnických programů je právě program Dítě a kniha. Jeho cílem je podpořit mezigenerační soužití a zajímavým a přirozeným způsobem dostat mezigenerační rozměr právě do mateřských školek. Do projektu se zapojilo celkem 5 mateřských školek v Liberci, které využívají pro čtení pohádek dětem právě pohádkové babičky. Děti se na ně velmi těší a vytváří se mezi nimi pěkný a přátelský vztah, který pomáhá i dětem, které nemají ve své blízkosti prarodiče, vnímat starší osoby jako lidi, kteří je mají rádi a pomáhají jim. Věříme, že se postupem času zájem rozšíří i na další mateřské školy v Liberci.

Volnočasové aktivity pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí

Hlavní přínos:

- zvýšení dostupnosti volnočasových aktivit pro děti z nízkopříjmových rodin
- podpora aktivního trávení volného času
- předcházení patologických jevů u dětí a mladistvých
- podpora pozitivních návyků
- podpora socializace a vytváření vazeb mezi vrstevníky

Podpora volnočasových aktivit u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí je velmi důležitá a potřebná. Pomáhá dětem, které nemají podnětné rodinné zázemí v aktivním trávení volného času. Díky pestré nabídce aktivit pomáhá předcházet patologickým jevům u dětí a mladistvých a vytváří u nich pozitivní návyky, podporuje je v pravidelné a systematické

činnosti a zároveň rozvíjí jejich potenciál. Práci s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí se Kontakt věnuje dlouhodobě, nabízí volnočasové kroužky v průběhu celého roku a také příměstské tábory, které poskytují alternativu pro nízkopříjmové rodiny, které nemají dostatečné finanční prostředky na zajištění těchto potřeb, případně rodina není schopna se o volný čas dětí sama postarat. Děti pod vedením zkušených lektorů dělají velké pokroky nejen v dané volnočasové aktivitě – tanec, IT technologie, aj., ale také má pozitivní vliv na plnění jejich školních povinností a často vede k posílení jejich školních úspěchů. Mimo to děti poznají nové kamarády a mají možnost se lépe socializovat.

Funkce rodin v mezigeneračním a vícegeneračním setkávání

Autorka:

Mgr. Michaela Čapková,
spoluzakladatelka
Rodinného centra Sluně – Česká Lípa

Kontakt:

Rodinné centrum Sluně – Česká Lípa, z.s.
Dlouhá 2598
470 06 Česká Lípa
www.centrumslune.cz

Hlavní přínos:

- zvyšování a upevňování úcty mezi generacemi v jedné rodině i mimo ni
- možnost kontaktu se seniory i pro rodiny, kde senioři ve vyšším věku chybí
- vliv setkávání dětí se seniory na kvalitu života seniorů
- vliv vazeb mezi rodinnými příslušníky různých věkových kategorií

Rodinné centrum Sluně je centrem, které pečuje o rodinu od těhotenství ženy, přes péči o dítě a jeho vývoj po zdraví celé rodiny. Také klade velký důraz na péči o mezilidské vztahy nejen mezi rodiči a dětmi, ale zejména na úrovni propojující generace napříč věkem nejen v komplexu rodiny, kde je dnes obvyklý obraz vícegeneračního soužití, kdy rodič pečuje nejen o dítě, ale také o své rodiče nebo další seniory z rodiny. Některé rodiny však kontakt se seniory v nejužším rodinném kruhu nemají, proto ho vyhledávají i jako vzor pro své děti v mezigeneračním setkávání zprostředkovaném rodinným centrem. Centrum Sluně takto spolupracuje již čtvrtým rokem, počínaje ještě před založením centra, se Senior centrem v Novém Boru, a od roku 2020 s Alzheimercentrem (od 1. dubna 2022 ALZHEIMER HOME) Česká Lípa.

V rodinných centrech je jedním z jejich cílů prevence sociální izolace. V tomto ohledu má spojení aktivit rodin z centra spoluprací se Senior centrem a Alzheimercentrem další rozměr, a to v oblasti sociální izolace seniorů. Mezigenerační setkávání probíhají formou společných dílen, společných cvičení a zpívání, kdy dochází k aktivizaci seniorů, a dalších setkání, například společnou účastí na divadelní pohádce v zahradě. V letech 2020 a 2021 probíhaly tyto aktivity velmi omezeně z hlediska aktuálních vládních opatření. Přesto maminky s dětmi seniorům přišly čas zpříjemnit i během omezení, kdy vstup nebyl možný, například zpíváním/setkáním pod okny, pečenými výrobky, či vyrobenými květinami v rámci Festivalu rodiny Sítě pro rodinu. Kladně působí i spojení nejdříve s Ježíškovými vnoučaty a následně s pravidelným Ježíškem pro Senior centrum a pro Alzheimercentrum, při kterém se rodiny skládají seniorům na osobní dárky.

HOMESHARING - sdílená péče o děti s autismem

Autorka:

Ing. Radka Ondrušková,
předsedkyně spolku

Kontakt:

LÍP A SPOLU, z.s.
Moskevská 82
470 01 Česká Lípa
www.lipaspolu.cz

Hlavní přínos:

- odlehčení rodinám pečujícím o děti s poruchami autistického spektra (PAS)
- zprostředkování nových vztahů a zážitků dětem s PAS
- podpora komunitní solidarity a spolupráce

Spolek LÍP A SPOLU vznikl v r. 2019 v České Lípě z neformální skupiny rodičů pečujících o děti s poruchami autistického spektra.

Hlavním posláním spolku je přispívat k tomu, aby se lidem s autismem a jejich blízkým dostávalo pochopení, respektu, zájmu a podpory tak, jak je potřebují.

Nabízíme individuální poradenství v oblasti sociální, vzdělávání i právní. Setkáváme se v rodičovských skupinách, organizujeme vzdělávací aktivity pro rodiče, pedagogy, pracovníky v sociálních službách, veřejnost. Pro děti s PAS i dalšími hendikepy pořádáme volnočasové kroužky, výlety, příměstské i pobytové tábory, pro celé rodiny víkendové pobyty.

Homesharing je novou službou, kterou v naší organizaci zavádíme pro rodiny s dětmi, dospívajícími a mladými dospělými do 19ti let s diagnózou poruchy autistického spektra v celém Libereckém kraji a části kraje Ústeckého.

Nabízíme těmto rodinám (tzv. primární rodiny) možnost registrovat se jako zájemci o homesharing, vyhledáváme zájemce o hostitelství (hostitelské rodiny), po jejich proškolení je párujeme s vhodnou primární rodinou a provázíme poskytováním homesharingu.

Homesharing je alternativní formou odlehčovací (respitní) služby založené na podpoře neformálních pečovatелů.

Umožňuje pravidelný pobyt člověka se zdravotním postižením v domácnosti tzv. hostitele. Proškolení hostitelé (jednotlivci, páry, rodiny) si berou na předem dohodnutý čas (např. jedno odpoledne v týdnu) dítě z jeho rodinného prostředí k sobě domů, kde o něj pečují stejně jako o člena své rodiny. S respektem k tempu, schopnostem i zvláštnostem dítěte se s ním věnují tomu, co má rádo, hrají si, kreslí, čtou, jdou na procházku.

Rodiče dítěte s autismem si tak mohou odpočinout od náročné péče, věnovat se svým dalším dětem či sami sobě. Dítě navazuje nové přátelské vztahy, poznává jiné domácí prostředí, zažívá nové situace, rozvíjí své sociální dovednosti. Hostitelům přináší homesharing dobrý pocit ze smysluplné pomoci, možnost podívat se na svět z jiného úhlu i více poznat sami sebe.

Do České republiky přišly principy i základní metodika homesharingu z Irsku. Od r. 2017 u nás podporuje zavádění homesharingu Nadační fond Abakus (dříve NF Avast). V roce 2022 je do zprostředkování této služby rodinám dětí s hendikepem zapojeno osm organizací v osmi krajích republiky. Veškeré informace lze najít na www.homesharing.cz

I VELKÁ FIRMA MŮŽE BÝT RODINNÁ

Prorodinná politika závodu Drylock Hrádek nad Nisou

Autor:

Ondřej Kout,
HR Manager

Kontakt:

Drylock Technologies, s.r.o.
Vlámská 801
463 34 Hrádek nad Nisou
www.drylock.cz

Hlavní přínos:

- dlouhodobá podpora zaměstnanců při skloubení práce a rodinného života
- zkrácené úvazky pro ženy po mateřské a rodičovské dovolené
- prorodinné benefity
- brigády pro děti zaměstnanců
- akce pro zaměstnance a jejich rodiny

V hrádeckém Drylocku vyrábíme plenky a další hygienické potřeby již deset let. Jsme největším závodem na výrobu plen v Evropě. V současné době máme 1100 zaměstnanců, z toho 43 % žen. I když jsme za těch deset let hodně vyrostli, stále se cítíme být rodinnou firmou a uplatňovat prorodinné přístupy tak, aby u nás mohli všichni bez problémů sladit práci se svým rodinným životem. Je to pro nás důležité a přirozené. Naši prorodinnou firemní kulturu ocenil i nezávislý audit Síť pro rodinu, který u nás proběhl v roce 2021. Vážíme si ocenění v soutěži Zaměstnavatel regionu v letech 2016–2021.

Ačkoliv většina našich zaměstnanců pracuje na směny, snažíme se právě rodičům vycházet vstříc. Pokud u nás pracují oba rodiče, mohou si směny navolit tak, aby mohli bez problémů pečovat o děti. Maminkám po mateřské a rodičovské dovolené umožníme zkrácené úvazky. Při narození miminka od nás každý dostává jako dárek 2 022 plen (podle toho, jaký je rok :)). Všichni zaměstnanci si je u nás navíc mohou kupovat s velkou slevou. Pro jejich děti pořádáme pravidelně spoustu akcí: ke Dni dětí, Mikulášskou, Dny pro rodinu, Svatoštěpánské bruslení atd. Rodiče prvňáčků u nás mají nárok na den volna. Zároveň chceme dětem (i ostatním členům rodiny) umožnit nahlédnout do závodu, aby viděly, kde jejich rodiče pracují. Proto pořádáme akce „Ukažte rodině, kde pracujete“, o které je vždy velký zájem.

S našimi zaměstnanci slavíme Vánoce, Velikonoce, MDŽ, kulatiny, půlkulatiny, pracovní výročí... Věříme, že i to vše přispívá k příjemné a přátelské atmosféře ve firmě. Lidé také oceňují svozové autobusy, které jezdí ze všech důležitých lokalit v okolí. V areálu závodu jsme nově otevřeli pekařství, takže kdo chce, může si tu koupit svačinu či pečivo domů, aby už se nemusel na zpáteční cestě zdržovat nákupem.

Vstřícné prorodinné pracovní klima je pro nás zkrátka prioritou a jsme moc rádi, že to tak vnímá i vedení závodu, od kterého máme v tomto směru obrovskou podporu.

Kniha „MEDVÍDEK NEBOJSA – CO NEVÍŠ, NEBOJSA TI PORADÍ“

Autorka:

Bc. Lenka Bobvošová,
členka vedení

Kontakt:

Občanské sdružení D.R.A.K., z.s.
Oblačná 450/1
460 05 Liberec
www.sdruzenidrak.cz

Hlavní přínos:

- zvýšení rodičovských kompetencí
- snížení sekundárního postižení dětí v rodinách sociálně vyloučených

Kniha je určena rodičům dětí od narození do tří let věku dítěte. Text knihy byl zpracován v jednoduchém jazykovém podání, aby při čtení nezdržoval a byl pochopitelný. Ke každé z kapitol vývoje dítěte je přiřazen obrázek s medvídkem Nebojsou, který vykonává v daný věk dítěte určitou aktivitu.

Autory knihy jsou zaměstnanci občanského sdružení D.R.A.K. z.s., kteří se denně setkávají v terénu s potřebami rodičů, dětí a jejich rodin. Dále pak samotná cílová skupina, pro kterou je kniha určena. Ilustraci knihy s motivy medvídky Nebojsy tvořila kolegyně z chráněné dílny. Kniha je distribuována zdarma, v edici 150 kusů, vybraným rodinám. Ke knize dostávají rodiče pro dítě textilního medvěda Nebojsu, který knihu provází. Textilní hračku medvěda Nebojsu, šijí zaměstnanci chráněných dílen o.s. D.R.A.K. z.s.

Cílem celého projektu je zvýšit rodičovské kompetence a snížit sekundární postižení dětí v rodinách, které žijí na pokraji sociálního vyloučení, či jsou již sociálně vyloučené. Kniha bude přeložena do německého a anglického jazyka, bude distribuována jako produkt s textilním medvědem partnerskými organizacemi v zahraničí. Připravuje se i vydání v romském jazyce. Cena knihy a textilního medvěda Nebojsy, jako produktu má hodnotu 300 Kč. Více informací lze získat na webových a Facebookových stránkách organizace. Finančně byl projekt podpořen Krajským úřadem Libereckého kraje, Nadačním fondem Lasvit, Pojišťovnou Kooperativa a.s.. Díky finanční podpoře donátorů, měli zaměstnanci chráněných dílen práci v době, která není jednoduchá.

KOMUNITNÍ STATEK A TÁTOVA DÍLNA

Autor:

Bc. Patrik Müller,
správce sboru

Kontakt:

Jednota bratrská Hrádek nad Nisou
Václavská 138
463 34 Hrádek nad Nisou
www.jbhradek.cz

Hlavní přínos:

- rozvoj sociálních vazeb v rámci komunity
- podpora rodinných vztahů napříč generacemi
- růst vzájemné podpory a sounáležitost i napříč jednotlivými rodinami
- rozvoj pracovních kompetencí

Projekty Komunitní statek a Tátova dílna plně navazují na dlouholetou práci s rodinami, kterou poskytuje Jednota bratrská v Hrádku nad Nisou. Tato práce započala v roce 2014 otevřením klubu pro rodiny s dětmi s názvem Mašinka.

Díky samotnému zájmu cílové skupiny a nabídce soukromého subjektu se nám otevřela možnost využívat pro komunitní práci s cílovou skupinou sad, zahradu, včelín a část lesa. Začátkem roku 2019 jsme tak začali s terénními úpravami, do kterých se zapojila také cílová skupina. Přirozeně tak vznikl prostor pro vzájemné sdílení jednotlivých rodin a růst sociálních vazeb během společných aktivit. Do těchto aktivit se zapojují také teenageři z volnočasových klubů pro mládež, které Jednota bratrská v Hrádku nad Nisou provozuje. Je to příležitost pro růst pracovních návyků a posilování volných schopností jedinců. Díky tematickým workshopům a sdílení zkušeností napříč komunitou, dochází k rozvoji environmentálních dovedností a aktivnímu zapojení se do prací.

V současné době spravujeme dva ovocné sady o celkové rozloze pěti hektarů. Tyto sady postupně omlazujeme a dosazujeme novými ovocnými stromy. Dále postupně dosazujeme Vánoční školku, kde je v současnosti zhruba 2000 stromků. Cílem je vysadit 7000 stromků. Díky tomu můžeme s některými jedinci trávit hodně společného času. To vytváří přirozené vazby a rozvíjí vzájemnou důvěru mezi pracovníky a účastníky těchto aktivit. Má to pozitivní dopad i na práci s jednotlivcem a poradenskou činnost, kterou v rámci rodinného klubu Mašinka poskytujeme.

Na popud cílové skupiny a díky spolupráci s městem Hrádek nad Nisou vznikla Tátova dílna. Cílem je umožnit tatínkům využívat dílnu spolu s jejich dětmi. Dílnu mohou samozřejmě využívat i maminky. Mají zde k dispozici ruční a elektro nářadí, které by si sami domů nekoupili. Jedná se například o truhlářský soustruh, velkou pokosovou pilu, kvalitní sloupovou vrtačku, elektrické hoblíky aj. Někteří účastníci sami přispěli k vybavení dílny, a to darováním například pracovních stolů či drobného ručního nářadí. Jednotliví účastníci zde sdílejí své odborné znalosti a druzí se učí novým pracovním dovednostem. Už teď spolupracujeme s lidmi, kteří poskytují své znalosti v oblastech truhlářské výroby, práce s kovem, svářeni

elektrodou, zednické práce apod. Díky dlouholeté práci a přátelským vztahům můžeme využívat také plně vybavenou profesionální truhlářskou dílnu. Velkou předností Tátovy dílny je prostor být spolu napříč rodinami a generacemi. Zároveň je tu prostor se něco naučit a vyrobit to, co potřebují.

Práce na Komunitním statku a v Tátově dílně probíhají kontinuálně během celého roku. V zimních měsících dochází k drobným údržbám a ke společnému plánování.

KURZ MANŽELSKÉ VEČERY

Autoři:

Bc. Patrik Müller
a Alena Müllerová

Kontakt:

Jednota bratrská Hrádek nad Nisou
Václavská 138
463 34 Hrádek nad Nisou
www.jbhradek.cz

Hlavní přínos:

- vytvoření prostoru manželským párům pro vzájemnou komunikaci
- stabilizace a rozvoj rodinných vztahů

Manželské večery navazují na dlouholetou práci Jednoty bratrské v Hrádku nad Nisou a okolí. V tomto případě jsou cílovou skupinou manželské páry.

Manželské večery navazují na práci klubu pro rodiny s dětmi Mašinka. Na klubu se pracuje jak se skupinou rodičů a jejich dětí, tak s jednotlivcem.

Práci s jednotlivcem lze rozdělit na několik skupin:

- Prvotní kontakt
 - Kontaktní čas je zaměřen na zjištění potřeb uživatele. Ten může tuto službu využít kdykoli při návštěvě centra, případně aktivit KC, které jsou centrem realizovány. Náplní této aktivity jsou individuální rozhovory s pracovníky centra. Rozhovory probíhají za účelem navázání kontaktu, získání informací, zjištění aktuálního stavu a potřeb.
- Konzultační, informační a poradenská činnost
 - Rozvíjí kontaktní čas s cílovou skupinou s ohledem na osobní potřebu jednotlivce se sejit.
 - Pracovníci centra vytváří mapu potřeb a vedou jedince k aktivnímu odpovědnému jednání.
 - Pracovníci centra tvoří multidisciplinární tým a poskytují odborné individuální poradenství v oblasti zdravotní, výchovné, pedagogické, manželské a rodinné. Dle potřeb může být nabídnuta pomoc v oblastech výchovného a manželského poradenství.
 - Případně je nabídnuta možnost zajištění externího poradenství.

Kurz manželských večerů rozšiřuje práci s jednotlivcem a odpovědnost za vztah přenáší na oba partnery. Jedná se o pět tematických večerů, kterými provází manželský pár autorů projektu. Jednotlivé večery jsou realizovány jednou týdně. Večery mají evokovat „rande“, proto jsou prostory upraveny tak, aby každý pár seděl u svého stolu. Je připraveno občerstvení odpovídající dané situaci a je kladen důraz na bezpečnou atmosféru.

Pro účastníky jsou připravené pracovní listy, kdy každý večer získají materiály na konkrétní téma. Jednotlivá témata večerů jsou: Má to cenu, Komunikace, Konflikt a krize, Výchova a vliv rodičů a poslední téma Sex a láska v praxi.

Lektoři nejprve uvedou účastníky do tématu, následně jsou pro páry připravené úkoly, které dle pracovních listů vypracovávají jednotlivé páry samostatně. Během toho mohou reflektovat sami sebe, chování partnera nebo rodinnou situaci, dále mohou vyjádřit vlastní pocity a prožitky, učí se naslouchat i v nepříjemné situaci a docházet ke vzájemnému pochopení a porozumění. Lektoři večer doplňují příběhy z jejich osobního života a příběhy z mnohaleté praxe. V rámci intenzity a možnosti hlubší reflexe mají účastníci po každém večeru domácí úkol.

Klademe důraz na autenticitu lektorů, přirozenost, bezpečí, vzájemnou důvěru, a tak je po každé lekci prostor pro individuální rozhovory. Večery jsou proto koncipovány na čtyři hodiny, přičemž konkrétní lekce trvá zhruba dvě hodiny a poté je prostor pro volné rozhovory. Máme zkušenost, že díky večerům mnozí účastníci před svým partnerem poprvé otevřeli a sdíleli konkrétní emoce, zklamání, obavy, vděčnost aj.

Na manželské večery navazuje Manželské rande. Jde o netematický večer. Jednoduše jde o prostor, kdy jednotlivé páry mohou přijít na rande mezi přáteli do známého prostředí. To vše posiluje také důvěru během poradenské činnosti.

Pro další rozvoj fungování rodin realizujeme také letní Rodinnou dovolenou s Mašinkou, Den Otců, Drakiádu, společné výlety, setkání žen, setkání mužů, semináře a mnoho dalšího.

Pobytový výjezd „ZDERAZ 2020 ANEB KDO SEDÍ DOMA, DOBRODRUŽSTVÍ NEPOZNÁ“ a komunitní zahrada

Autorka:

Gabriela Vágnerová,
jednatelka rodinného centra

Kontakt:

Rodinné centrum Knoflík – Růžodol, z.s.
Růžodolská 118/26
460 01 Liberec
www.rc-knoflik.cz

Hlavní přínos:

- posilování rodinných vztahů a mezigeneračního soužití
- posílení rodičovských kompetencí
- všestranný rozvoj dětí
- podpora komunitního života a sousedských vztahů

Rodinné centrum Knoflík - Růžodol pracuje v oblasti péče o rodiny od roku 2009. Maminky s dětmi ve věku 0-3 roky navštěvují dopolední klub Knoflík s pravidelnými programy pro děti. Dále pořádá přednášky a besedy pro rodiče, cvičení pro rodiče s dětmi, zdravotní cvičení, seniorský klub Cedrus a také komunitní akce a pobytové výjezdy. Skrze všechny tyto aktivity usilují o smysluplné ovlivňování života rodin v souladu s hodnotami, které nesl biskup Jednoty bratrské J. A. Komenský, posilováním rodinných a mezigeneračních vztahů a podporou komunitního života v liberecké čtvrti Růžodol I.

Projekt „Léto pro rodiny“ byl zaměřen na uspořádání pobytového výjezdu pod názvem „Zderaz 2020 aneb kdo sedí doma, dobrodružství nepozná“ a dále na využití růžodolské komunitní zahrady pro rodiny.

Pobytový výjezd se uskutečnil ve dnech 29. června - 5. července 2020 v hotelu Renospond v obci Zderaz. Akce se zúčastnilo celkem 75 dospělých a dětí. Jednalo se o pobytovou aktivitu pro návštěvníky centra, rodiny s dětmi, jejich širší rodiny a seniory. Kromě společných výletů, soutěží pro celé rodiny, kreativních výtvarných dílen a zdravotního cvičení zde proběhly i tři večerní vzdělávací programy. Beseda „Výchova pubertáků“ s rodinným poradcem Mgr. Evaldem Ruckým Th.D., Ep. Fr., křeslo pro hosta na téma „Jak nepodlehnout syndromu vyhoření“ s Tomášem Růžičkou, správcem sboru Jednoty bratrské v Praze, a beseda s manželskými páry Morávkovými a Vágnerovými na téma „Život uprostřed komunity“.

Dále byla návštěvníkům rodinného centra nabídnuta během letních měsíců na zahradě místní křesťanské školy příležitost zapojit se do „Komunitní zahrady“. Jednotlivé rodiny si pěstovaly zeleninu a bylinky ve vysokých záhonech. Po jarní společenské izolaci, způsobené pandemií Covid-19 byl společný čas na zahradě pro rodiny skvělou nabídkou na praktické využití volného času. Děti se zde učily práci, rodiče i senioři si předávali zkušenosti s pěstováním a vzájemně si sdíleli recepty. Zahradu během léta využívalo celkem 15 rodin. Všichni vyjádřili nadšení a zájem o využívání zahrady na příští léto. Projekt Léto pro rodiny byl finančně podpořen Libereckým krajem prostřednictvím individuální dotace v oblasti rodinné politiky.

Podpora bydlení, prevence kriminality a zajišťování humanitární pomoci v souvislosti s ukrajinskými uprchlíky

Autorka:

Bc. Dana Morcová,
vedoucí humanitního oddělení
odboru školství a sociálních věcí
Magistrátu města Liberec

Kontakt:

Magistrát města Liberec
nám. Dr. E. Beneše 1/1
460 59 Liberec
www.liberec.cz

Podpora bydlení

Hlavní přínos:

- podpora bydlení u osob a rodin, které nedosáhnou na tržní nájem
- zvýšení kvality života a autonomie u zapojených rodin
- snižování počtu sociálně vyloučených rodin

Program Housing First (HF)

- je určen lidem, kteří dlouhodobě přebývají mimo standardní bydlení a mainstreamové sociální služby je nejsou schopny z různých důvodů reintegrovat do bydlení (patří mezi ně osoby bez přístřeší, osoby využívající dlouhodobě azylového bydlení nebo komerčních ubytoven, opouštějí instituce, jako jsou dětské domovy, psychiatrické léčebny, výkon trestu odnětí svobody apod., kteří mají současně vysokou potřebu podpory). Cílem programu Housing First je zprostředkovat této cílové skupině nezásluhový způsob a co nejdříve především vlastní bydlení jako základní lidskou potřebu a východisko pro důstojnou existenci (odtud název HF). Díky stabilizaci bydlení, jež skýtá klientům pocit bezpečí a předvídatelnosti, pak rodiny i jednotlivci mohou stavět svou další budoucnost - tedy řešit své další problémy nalézající se výše v hierarchii potřeb. Souběžně je jim poskytována intenzivní sociální práce prostřednictvím služeb neziskového sektoru i města, aby byli schopni bydlení financovat a neocitli se záhy v ohrožení jeho ztrátou. Aktuálně má statutární město Liberec zabydleno v tomto programu 21 domácností. Metodika systému přidělování bytů v programu Housing First schválená Radou města Liberec je nedílnou přílohou Pravidel pro přidělování bytů statutárního města Liberec.

Projekt Centrum bydlení Liberec (CBL)

- jedná se o specializované odloučené pracoviště bytového úseku humanitního oddělení tzv. kontaktní místo pro bydlení v centru města Liberec. Zde probíhá registrace zájemců o sociální byty z vlastnictví SML, spolupráce na prevenci ztráty bydlení v městských bytech, ale i poskytnutí základního poradenství v oblasti bydlení na území města Liberec.

Projekt Sociální bydlení

- Odbor školství a sociálních věcí, oddělení humanitní, se rovněž od roku 2017 aktivně podílí na projektu sociálního bydlení realizovaného odborem strategického rozvoje a dotací v návaznosti na dotační Výzvu č. 84 z Integrovaného regionálního operačního programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR v oblasti rozvoje bydlení. Předmětem tohoto projektu je rozsáhlá rekonstrukce vytipovaných objektů ve vlastnictví statutárního města Liberec, jejichž aktuální technický stav neodpovídá požadovaným normám, na domy s byty určenými pro sociální bydlení. V rámci tohoto programu byly dosud rekonstruovány a zabydleny tři nemovitosti na území města Liberce, a to v Žitavské, Orlí a Proboštské ulici, celkem tedy 33 bytů. Další nemovitosti se v rámci tohoto programu rekonstruují nebo jsou v procesu přípravy.

Podpora prevence kriminality

Hlavní přínos:

- snížení (příp. eliminace) sociálně rizikových jevů
- zvýšení bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách a jejich okolí
- prevence kriminality a sociálního vyloučení

Projekt Asistenti prevence kriminality Liberec II. (APK)

– asistenti prevence kriminality statutárního města Liberec působí ve spolupráci s Městskou policií Liberec. Projekt asistentů prevence kriminality (APK) je založený na spolupráci s těmi, kdo mají dobrou znalost sociálně vyloučeného prostředí, v ideálním případě z takového prostředí přímo pochází. Cílem projektu je využití potenciálu APK ke snížení či eliminaci sociálně rizikových jevů, zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách a pocitu bezpečí v jejich okolí, prevence kriminality, sociálního vyloučení a podpora nerepresivních metod práce policie při využití dobré praxe. Praxe dále ukazuje velmi důležitou úlohu APK v rámci vzájemné spolupráce jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb. Díky znalosti prostředí na úrovni nízkoprahových služeb jsou APK významnou součástí vazeb pro zprostředkování kontaktů a udržení osob v dlouhodobé podpoře. Hlavním cílem projektu Asistenti prevence kriminality Liberec II. je posilovat preventivní roli v prostředí sociálního vyloučení prostřednictvím zkušených zástupců komunity. Mezi základní funkce APK zde patří: poskytování informací, přeměrování na další aktéry, asistence dalším aktérům, mediace konfliktů, navrhování opatření v oblasti sociálního začleňování, komunitní práce v lokalitách, nastavování hranic pro fungování v občanském soužití, aktivní pomoc občanům, prevence záškoláctví a potřeby represivních opatření v oblasti OSPOD, práce s osobami s trestní minulostí, práce s mládeží přímo v terénu. Město Liberec zaměstnává aktuálně 10 APK.

Zajištění humanitární pomoci v rámci uprchlické krize

Hlavní přínos:

- zajištění potřebné materiální pomoci lidem v nouzi

Centrum materiální a potravinové pomoci pro uprchlíky z UA

– aktuálně odbor školství a sociálních věcí zajišťuje ve spolupráci s oddělením krizového řízení poskytování materiální a potravinové pomoci pro uprchlíky z Ukrajiny. Provoz funguje v prostorách kancelářské budovy Uran v Liberci, kde je k dispozici celkem 12 místností.

V rámci úřední doby magistrátu je zde uprchlíkům poskytována základní potravinová a materiální pomoc, tj. trvanlivé potraviny, základní hygienické potřeby a drogerie, potřeby a vybavení pro kojence a novorozence, dětské školní potřeby, domácí potřeby, lůžkoviny a oblečení pro ženy, muže a děti. Denně je takto odbaveno kolem cca 150 osob. Provoz je zajištěn ve spolupráci s Potravinovou bankou Libereckého kraje, se zástupci sociálních služeb, příslušníky ukrajinské komunity, zaměstnanci Magistrátu města Liberec a dalšími dobrovolníky. Sběrka je průběžně doplňována dobrovolnými dárci z řad občanů.

Příklady prorodinných aktivit Libereckého kraje

Autorka:

Mgr. Kamila Tůmová,
koordinátorka rodinné politiky

Kontakt:

Krajský úřad Libereckého kraje
U Jezu 642/2a
460 01 Liberec
www.kraj-lbc.cz

Hlavní přínos:

- komplexní přístup k rodinné politice
- zvyšování informovanosti odborné i laické veřejnosti
- sladování rodinného a pracovního života
- zlepšení podmínek pro fungování rodin v kraji
- propojování aktérů rodinné politiky v kraji
- důraz na primární prevenci

Stěžejním strategickým dokumentem rodinné politiky Libereckého kraje je Strategický plán rodinné politiky Libereckého kraje platný pro období od roku 2019 do roku 2023. Na jeho tvorbě se podíleli zástupci jednotlivých zainteresovaných odborů Krajského úřadu Libereckého kraje, odborná veřejnost a také samotné rodiny v kraji. Dokument se skládá ze dvou částí. V analytické části je zmapován současný stav v kraji na základě demografických a socioekonomických dat, SWOT analýzy a dvou dotazníkových šetření, která byla realizována v roce 2017. Smyslem tohoto průzkumu bylo odhalit potřeby obyvatel v kraji a na jejich základě stanovit příslušná prorodinná opatření, která tvoří druhou – návrhovou – část plánu. Ačkoliv se rodinná politika zabývá rodinami ve všech svých vývojových fázích, pilotní strategický plán Libereckého kraje je zaměřen pouze na rodiny s dětmi.

Strategický plán obsahuje 5 priorit, u každé je uveden cíl, kterého má být dosaženo a každá z těchto priorit obsahuje konkrétní prorodinná opatření. Po dobu platnosti strategického plánu je vždy v průběhu 1. čtvrtletí každého roku vyhotoven akční plán rodinné politiky Libereckého kraje, který obsahuje konkrétní prorodinné aktivity plánované na daný rok. Druhým dokumentem, který je také každoročně vytvářen, je monitorovací zpráva rodinné politiky Libereckého kraje, která naopak zaznamenává, zdali došlo ke splnění vytyčených prorodinných aktivit uvedených v akčním plánu. Všechny tyto strategické dokumenty jsou v elektronické verzi zveřejňovány na webové stránce www.rodinalk.cz.

Příklady některých aktivit akčního plánu k jednotlivým prioritám uvedeným ve strategickém plánu:

Priorita č. 1 Subjekty rodinné politiky

Cílem je podporovat organizace a subjekty, které pracují s rodinami s dětmi a vytvářet prorodinné klima

- dotační program na podporu činností mateřských center
- podpora zavádění rozšířených forem rodinných slev
- vytvoření on-line mapy poskytovatelů služeb pro rodiny s dětmi (umístěné na webové stránce www.rodinalk.cz)

Priorita č. 2 Sledování rodinného a pracovního života

Cílem je vytvoření souhrnu opatření, které napomáhají rodině při sledování rodinného a pracovního života.

- podpora kapacitní dostupnosti mateřských škol
- zajištění dostatečné kapacity školních družin
- dotační program na podporu rozvoje volnočasových aktivit
- finanční podpora projektu Flexibilně s Centrem Kašpar

Priorita č. 3 Podmínky pro rodiny

Cílem je spoluvytváření vhodných podmínek pro fungování rodin v těch nejdůležitějších oblastech (zdraví, kultura, doprava, školství, mezigenerační vztahy, primární prevence).

- rozvoj cyklostezek
- prevence v oblasti bezpečné dopravy
- podpora a rozvoj bezbariérových přístupů u kulturních zařízení
- podpora zdravého životního stylu rodin
- podpora budování mezigeneračních vztahů

Priorita č. 4 Institucionální zajištění rodinné politiky

Cílem je dostat rodinu do centra pozornosti místních a regionálních samospráv.

- spolupráce s MPSV v rámci projektu „Krajská rodinná politika“
- distribuce Sborníku dobré praxe rodinné politiky v Libereckém kraji
- konání konference k rodinné politice pro odbornou i laickou veřejnost
- zajištění místa koordinátora rodinné politiky v organizační struktuře Krajského úřadu Libereckého kraje

Priorita č. 5 Osvětová a informační činnost

Cílem je zajistit rodinám přístup k informacím, které mohou efektivně využívat.

- správa facebookové stránky RodinaLK
- vytvoření a správa webového portálu rodinné politiky www.rodinalk.cz
- distribuce zpravodaje rodinné politiky RodiNÁM

Rodinná a seniorská politika v Hodkovicích nad Mohelkou

Autorka:

Ing. Markéta Khauerová,
starostka Hodkovic nad Mohelkou

Kontakt:

Město Hodkovice nad Mohelkou
nám. T. G. Masaryka 1
463 42 Hodkovice nad Mohelkou
www.hodkovicenm.cz

Hlavní přínos:

- komplexní přístup k rodinné politice, dlouhodobá podpora prorodinných aktivit
- zlepšování podmínek pro fungování rodin v obci
- posilování hodnoty rodiny ve společnosti

Aktivita, které každá obec pro rodiny a seniory na svém území realizuje, je velmi mnoho. Jednou z takovýchto obcí, je město Hodkovice nad Mohelkou, které se přihlásilo se svými prorodinnými projekty do soutěže Obec přátelská rodině a seniorům, kterou již třináct let vyhlašuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Sepsala jsem si sama pro sebe všechny aktivity z této oblasti, a to už byl malý krůček k tomu, požádat o spolupráci odborníky na slovo vzaté a zpracovat Koncepti rodinné a seniorské politiky. O spolupráci se seniorskou částí jsem požádala sociologa PhDr. Oldřicha Čepelku a s rodinnou částí Ing. Lenku Pohlodkovou, bývalou krajskou koordinátorku Síť pro rodinu v Libereckém kraji. Zpracování Koncepte rodinné a seniorské politiky podpořil z dotačního fondu 2.6. Místní agenda 21 Liberecký kraj.

Koncepce byla zpracována s přispěním aktivní práce dvou pracovních skupin, dotazníkového šetření mezi obyvateli města. V květnu 2020 pak byla schválena zastupitelstvem města a zařazena mezi rozvojové dokumenty. Koncepce rodinné a seniorské politiky je zveřejněna na webových stránkách města <https://www.hodkovicenm.cz/cs/mestsky-urad/strategie-a-rozvojove-dokumenty/koncepce-rodinne-a-seniorske-politiky/>

Náš letošní projekt byl přihlášen do soutěže Obec přátelská rodině a podařilo se nám uspět. Hodkovice nad Mohelkou získali 3. místo v kategorii obcí o velikosti 601–3000 obyvatel a na podporu prorodinných aktivit jsme obdrželi 220.000,- Kč. Ve druhé části soutěže Obec přátelská seniorům se nám uspět nepodařilo, tak snad to klapne v příštím roce. A o čem konkrétně to tedy je?

Do podpory rodinné a seniorské politiky řadíme mnoho drobných a dílčích cílů, které najdeme v mnoha obcích. U nás se v letošním roce zaměřujeme na realizaci **klubu pro náctileté**, tedy skupiny, která když přeroste mateřské centrum a 1. stupeň základní školy hledá zázemí a toho se jim konečně dostane i u nás ve městě. Máme za sebou druhý ročník **Týdne pro rodinu**, který v průběhu celého týdne nabízí pestré spektrum aktivit pro všechny věkové kategorie. Doba „covidová“ nám zasahuje do termínů, ale pevně věřím, že 3. ročník Týdne pro rodinu se nám podaří uspořádat již v květnu 2022, tedy v době, kdy se slaví Mezinárodní den

rodiny. Seniorům nabídneme **Seniorskou obálku**, dobrého pomocníka v případě tísně, ohrožení zdraví, nebo života.

Rodina je nejdůležitější součást naší společnosti, každé obce, každého města. Vytváření podmínek pro spokojený život rodin v Hodkovicích nad Mohelkou je každodenním tématem mé práce a velmi mě to naplňuje. Děkuji všem svým spolupracovníkům, realizátorům aktivit a zastupitelům města za podporu.

Autorka:

Bc. Věra Motyčková,
předsedkyně představenstva

Kontakt:

Motyčkovic klika, z.s.
Školní 384/5
460 01 Liberec
www.motyckovicklika.cz

Hlavní přínos:

- integrace dětí s neuro - vývojovými poruchami mezi běžné děti
- mezigenerační aktivity pro celou rodinu
- práce s dětmi – nejen s PAS – Parta AstronAUTů – sdílení, podpora
- volnočasové aktivity s propojením seniorů, dětí s neuro – vývojovou poruchou i běžných dětí, také jejich rodičů a prarodičů

Jedná se o veřejné víceúčelové zařízení, ve kterém se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství, sociální služba v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociální začleňování. Toto komunitní centrum je zaměřené převážně na děti od 6 do 18 let věku.

Prostorové vybavení integračních center vždy umožňuje vzájemné kontakty mezi příslušníky cílové skupiny a jejich kontakty s profesionály v sociální oblasti, ale umožňuje i kontakty s běžnou populací v rámci integrace osob s neurovývojovou poruchou, s PAS či SPU nebo SPCH.

Klika je bezpečné místo pro všechny, kteří hledají své místo ve společnosti. Realizujeme různé workshopy, programy pro základní a mateřské školy a zájmové kroužky pro malé skupinky dětí se začleněním dětí s nějakou formou odlišnosti, např. PAS, neurovývojovými poruchami, poruchami chování či učení a pro děti se zdravotním znevýhodněním atp. Prostory využíváme pro pobyty rodin s dětmi o víkendech a zájmové skupiny. Klika je bezpečné a otevřené centrum pro děti i dospívající s PAS, sdílený prostor pro kluby dětí, nadané děti, zájmové skupiny, seniory, prostor pro další vzdělávání, např. doučování, kroužky, terapeutická setkání atd.

V letních měsících realizujeme příměstské a pobytové tábory zaměřené vždy na určitou oblast jako sport, divadlo, tvoření, vaření, ruční práce, příroda i pro děti s PAS aj., kde dítě má svého asistenta a účastní se běžných činností za pomoci podpůrných opatření nebo bez nich za podpory ostatních dětí.

Strategie sladování pracovního a rodinného života zaměstnanců města Jilemnice

Autor:

Ing. Petr Faistauer,
tajemník

Kontakt:

Město Jilemnice
Masarykovo náměstí
514 01 Jilemnice
www.mestojilemnice.cz

Hlavní přínos:

- vyšší efektivita práce
- snížení nemocnosti
- posílení důvěry
- snazší návrat po rodičovské dovolené

Městu Jilemnice se dlouhodobě vyplácí vytvářet podmínky pro aplikaci strategie sladování pracovního a rodinného života zaměstnanců městského úřadu (dále jen „strategie“).

Jedním z prvních nástrojů strategie bylo zavedení pružné pracovní doby, k němuž došlo již v roce 1992. Tento nástroj se dlouhodobě osvědčuje. Pokud zaměstnanec – rodič školou povinných dětí - může přijít do práce v klidu a bez stresu až na 8. hodinu ranní. Zaměstnanec, který do pozdějších večerních hodin sleduje v televizi oblíbený sportovní přenos nebo televizní seriál, si ráno rád přispí. Jiný zaměstnanec pak upřednostní cestu do práce pěšky nebo na kole, i když autem by to zvládnul dřív. Další rád využije možnosti ranního plavání ve zdejším bazénu. Naopak jiní upřednostní pracovat už od 6 hodin. Mají na práci více klidu, mohou pak být dříve doma, věnovat se rodině, aktivně nebo pasivně odpočívat. Polední pauza je v rozmezí od 30 do 60 minut. Umožňuje se buď se pouze najíst nebo navíc se projít nebo nakoupit v době mimo odpolední nakupovací špičku. Zavedení pružné pracovní doby nepochybně přispělo ke snížení stresové zátěže a tím k vyšší efektivitě práce zaměstnanců městského úřadu.

V souvislosti s nouzovými stavy, způsobenými od roku 2020 několika vlnami pandemie koronaviru, se na mnoha pracovištích hledaly způsoby, jak umožnit práci z domova, jak dát zaměstnancům k dispozici další dny placeného volna nad rámec nároku na dovolenou (vedlejší účinky očkování, dlouhodobá karanténa apod.). Město Jilemnice bylo na aplikaci těchto dvou nástrojů strategie připraveno ještě před pandemií, a to přibližně o 7 let dříve. Možnost pracovat z domova byla pro zachování základních činností městského úřadu v zákonných lhůtách i během nouzových stavů jediným možným řešením. I mimo nouzový stav je ale možnost práce z domova velmi významným nástrojem strategie. Pokud to charakter práce, forma jednání nebo forma vzdělávání umožňují, dochází tak nenásilnou a přirozenou formou ke sladování pracovního a rodinného života zaměstnanců. Při práci z domova není samozřejmě možné na minuty sledovat pracovní dobu. Pokud je však po vzájemné domluvě mezi nadřízeným a zaměstnancem beze zbytku a v termínu plněn zadaný úkol, velmi významně to posiluje důvěru, která je pro fungující pracovní vztahy zásadní. Zavedení třech, později pěti dnů dispozičního volna je rovněž zaměstnanci velmi pozitivně hodnoceno a zaměstnavatelé se vrací i ve snížení nemocnosti.

Významně totiž ubylo kýchajících a kašlajících zaměstnanců na pracovištích, kteří kolem sebe šířili nejen covidové viry, aby si nemuseli brát dovolenou nebo být i kvůli lehčím formám nemoci v pracovní neschopnosti.

Jako poslední, nejnovější a „nejmodernější“ nástroj strategie pak zmíním hledání způsobu zaměstnání zaměstnanců na rodičovské dovolené. Stále častěji totiž k oboustranné spokojenosti začleňujeme maminky, čerpající rodičovskou dovolenou, do pracovního procesu ještě před jejich plnohodnotným návratem zpět. Pro dlouhodobější úkoly na přechodnou dobu snížíme úvazek nebo uzavřeme dohodu o pracovní činnosti, pro úkoly krátkodobější a jednorázové pak dohodu o provedení práce.

Za vytváření rovných příležitostí a za sladování pracovního a rodinného života obdrželo Město Jilemnice v letech 2013 a 2014 ocenění v soutěži Dobrá půlka vyhlášené Libereckým krajem.

Stežky po městě a budování LESOPARKU

Autorka:

Ing. Irena Žalovičová,
starostka města Dubá
a předsedkyně rodinného
centra Klub malých Dubáčků, z.s.

Hlavní přínos:

- motivace k rodinným procházkám, pohybu venku i výtvarné tvorbě
- aktivizace veřejnosti
- podpora neformálních vazeb a dobrovolnické práce
- posílení vztahu k místu bydliště
- posílení mezigeneračních vztahů

Kontakt:

Město Dubá
Masarykovo náměstí 138, 471 41 Dubá
www.mestoduba.cz

Klub malých Dubáčků, z.s.
Dlouhá 86/104, 471 41 Dubá
kmd.estranky.cz

Poslední dva roky přinesly mnoho omezení jak ve spolkové činnosti, tak v oblasti kultury. V Dubé se podařilo díky spolupráci spolků, dobrovolníků a kulturní komise města zorganizovat pěknou řádku alternativní zábavy a aktivit formou dočasných stezek po městě a zapojit již do jejich vzniku širší veřejnost. Na přípravě stezek se podílely členky rodinného centra, místní škola, školka, zaměstnanci úřadu, klub seniorů i řada dobrovolníků. Témata stezek se odvíjela od tradic a svátků, připomněli jsme si zvyky týkající se masopustu, Velikonoc, čarodějnic nebo adventního času, připomněli jsme i tradiční české večerničky nebo v rámci princeznovské stezky připravené kompletně místní mateřskou školou si děti mohly vyzkoušet hravou formou i logopedická cvičení.

Jednalo se o sérii zábavných procházek s úkoly, většinou i s tajenkou. Vyzkoušeli jsme si ale i práci s QR kódy, v domácnostech vnikla velká řádka kouzelných venkovních dekorací, některé z nich ve veřejném prostoru zůstaly doposud, tou nejhezčí je rozhodně nádherná perníková chaloupka v Lesoparku. Objevíli jsme řadu skrytých výtvarných talentů, ale i hobby-řezbáře. Úkoly a křížovky byly připraveny tematicky, některé jsme vyrobili a připravili sami, některé zakoupili. Velkou pozornost ovšem vždy budí výzdoba a dekorace na jednotlivých stanovištích, ta byla vždy kompletně připravená místními.

V rámci procházek se dokonce i někteří místní přiznali, že navštívili zákoutí, kde velmi dlouho nebyli. Na stežky dorazila hezká řádka přespolních, zvýšil se počet návštěv, vnučata se těšila k parodičům na tematickou procházku.

V rámci výzev na Facebooku se podařilo také vyčistit bývalý zarostlý park ve svahu, který je hojně využíván. Sesbírali jsme velkou spoustu za leta nashromážděného odpadu, vyřezali z původních cestiček nálety a vznikla zde jednoduchá posezení z kulatiny, po domácku vyrobené venkovní hry časem vzali za své, ale již máme připravený koncept, jak park obohatit trvalejšími objekty, sochami a venkovními hrami. Pokud sami lidé jsou ochotni pravidelně přiložit ruku k dílu, je to jasný signál, že má smysl i pro město do tohoto místa investovat a po vlně nadšení a mnoha dobrovolnické práce převzít iniciativu a zodpovědnost za celý park.

Video o Večerničkové stezce ke zhlédnutí na Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=EgmmstqZQuI0>

SVĚPOMOCNÉ SKUPINY rodin se specifickými potřebami

Autorka:

Anna Bergerová,
kontaktní a propagační
pracovník organizace

Kontakt:

Centrum pro rodinu Náruč, z.ú.
Skálova 540
511 01 Turnov
www.naruc.cz

Hlavní přínos:

- podpora rodinám se specifickými potřebami
- pocit sounáležitosti - na svou situaci nejsou rodiny samy, sdílená bolest je poloviční bolest
- sdílení praktických a osvědčených tipů, jiný pohled na situaci
- osvěta a autentická komunikace o specifických potřebách rodin

Svépomocné skupiny jsou jedním z pilířů naší podpory rodinám se specifickými potřebami. V našem rodinném centru začaly před lety vznikat spontánně - "odspodu", z iniciativy aktivních maminek dětí s vyššími nároky na péči. Aktuálně u nás fungují 4 stabilní svěpomocné skupiny:

KLUB MARŤÁNKŮ

- pro rodiny dětí s PAS, ADHD apod.

- skupina kromě svěpomoci usiluje o zlepšení dostupnosti informací a služeb, a to i pro pedagogické a jiné odborné pracovníky; vzhledem k náročnosti je skupina pravidelně supervidovaná odbornou garantkou ze Speciálně pedagogického centra Liberec; témata: integrace do škol, vztahy mezi sourozenci, komunikace se školou, asistenti, pomoc při řešení životních situací spjatých s péčí, sebestěče

KLUB DIABEŤÁČKŮ

- pro rodiny dětí s diabetem I. typu;

témata: kompenzace DM (Diabetes mellitus) I. typu u dětí, komunikace se školkami a školami, kam se obrátit pro odbornou pomoc, kompenzační pomůcky, technologie a jejich financování, vzájemné zapůjčování pomůcek a zdravotnického materiálu

KLUB CELIAKŮ

- pro rodiny celiaků

- v této skupince je peer konzultantka zároveň i nutriční specialistkou; témata: osvědčené výživové doplňky a bezpečné alternativy, dostupná lékařská péče, celiakie u dětí a její kompenzace

MATEŘSKÁ POSILOVNA

- pro maminky, kterých se dotkly psychické obtíže

- koncept této skupiny vzešel ze spolupráce s organizacemi Úsměv mámy (úzc spolupracuje s Národním ústavem duševního zdraví na reformě psychiatrické péče právě pro maminky,

kteřé v souvislosti s porodem zradila psychika) a Fokus Turnov; k některým setkáním je přizvána na psychoterapeutka; témata: možnosti terapií, vzájemná doporučení odborné péče, služby v regionu, sebepečé a techniky pro zvládání krizí, zapojení širší rodiny pro odlehčení

Každou skupinku má na starosti tzv. peer konzultantka.

Jedná se o ženy - mámy, které mají s danou problematikou osobní zkušenost.

Peer konzultantky mají na starost:

- moderování setkávání,
- včasnou individuální podporu ostatním členům (osobní, telefonickou),
- konzultace konkrétních situací pro veřejnost, která přichází s touto cílovou skupinou do kontaktu (např. pro pedagogy),
- odkazování na nízkoprahové poradenství nebo jiné další aktivity organizace naší i jiných, které mohou v dané situaci pomoci,
- aktivní vyhledávání inovativních metod, dobré praxe a dalších možností, jak zvýšit kvalitu života těchto rodin.

Peer konzultantky také vyhledávají vhodná témata a lektory pro **odborné besedy** - jejich četnost se odvíjí od výše dotací v daném roce - zatím se nám daří pro každou skupinu realizovat odborný seminář jednou ročně. **Odborné besedy nejsou cíleny pouze na členy svépomocných skupin, ale také na veřejnost, která s danou problematikou přichází do styku** - ať už se jedná o pedagogy, vychovatele, vedoucí kroužků, pracovníky v sociálních službách, zdravotnictví apod. **To, že se sejdou u jednoho tématu různí aktéři, bývá velmi podnětné - odbourávají se předsudky, dochází k vzájemnému pochopení a vzniká podhoubí pro nové možnosti spolupráce.**

Zpětná vazba od účastnice odborné besedy Klubu matřánek na téma Skupinová práce s lidmi s PAS a mentálním handicapem (listopad 2021):

...vrátila jsem se před chvílí z dnešní přednášky "Skupinová práce s lidmi s PAS..." a musím Vám říct, že jsem snad nikdy v životě nezažila něco tak úžasného!! Úžasný přednášející lidsky i profesionálně, jsem naprosto nadšená, obohacená cennými poznatky, radami, nápady....protože celý život pracuji s postiženými dětmi, vím, jak je strašně těžké najít přednášku či školení, které by člověku v této tematice "něco dalo"..., a nenapadlo by mě, že to najdu v Turnově za 50 Kč vstupu!!!!!!

Pokud dovolují finance, peer konzultantky absolvují min. jedenkrát ročně skupinovou supervizi a relevantní vzdělávání (např. kurz práce se skupinou).

V Náručí rádi nabídneme prostorové a odborné zázemí i dalším svépomocným skupinám jiného zaměření, pokud nás osloví iniciátor a zaměření skupiny bude odpovídat našim hodnotám.

Svépomocné skupiny pro rodiny se specifickými potřebami považujeme za nezbytnou součást rodinné politiky. Staví na principech zapojení komunity, empowermentu, participace a subsidiarity. Jejich neformální duch a atmosféra sounáležitosti nevytlačuje rodiny do pasivní pozice, naopak jim dodává sílu k aktivnímu postoji.

SZŠ V TURNOVĚ je otevřená spolupráci a podpoře mezigeneračních vztahů

Autorka:

Mgr. Lenka Nováková,
ředitelka školy

Kontakt:

Střední zdravotnická škola Turnov, p.o.
28. října 1390
511 01 Turnov
www.szsturnov.cz

Hlavní přínos:

- podpora mezigeneračních vztahů
- aktivizace klientů
- vzdělávání
- podpora sladění vzdělávání, práce a péče

Ocenění v soutěži Dobrá půlka, které získala Střední zdravotnická škola v Turnově (dále jen „SZŠ“) v roce 2014 za vedení žákyň a žáků k dobrovolnictví a užívání genderově citlivého jazyka, bylo opravdovým prvním úspěchem školy na poli dobrovolnických aktivit.

Žákyně a žáci ubytovaní v Domově mládeže SZŠ, připravovali pro klientky a klienty Domova důchodců Pohoda v Turnově Velikonoční pomlázku, Mikuláše a pomáhali s přípravou Letní slavnosti. Propojování napříč generacemi se stalo tradicí a s dobrovolnickou činností jsme v adventním čase potěšili nemocné na oddělení následné péče Nemocnice Turnov, kde si žákyně a nemocní zazpívali koledy a obdrželi adventní kalendáře a vánoční přání. Společně tvořili andělíčky a zdobili jablíčka.

V podzimním čase organizujeme se žákyněmi a žáky sbírku pro Diakonii Broumov.

Rok 2019 byl pro nás velmi úspěšný. Žáci a žákyně získali cenu udělenou česko – polskými podnikateli na veletrhu podnikání v Lubáni za Agenturu domácí péče, která byla firmičkou vytvořenou pro seniory. Obstáli jsme v konkurenci více než padesáti školních minipodniků z Polska a České republiky.

Během jarních měsíců žákyně a žáci oboru Sociální činnost aktivizovali nadmíru úspěšně ve výtvarné dílně klienty turnovské chráněné dílny FOKUS. Spolupráce nad rámec běžné výuky a praxe vznikla z iniciativy zmíněné neziskové organizace a SZŠ. Na podzim chráněná dílna FOKUS oslavila 25 let od svého založení v Turnově. Kulturní akce, kterou tato nezisková organizace uspořádala, se propojila se slavnostní vernisáží výtvarných prací, které vznikly v rámci spolupráce FOKUSu se SZŠ. Z výtvarné dílny, ve které žákyně a žáci úspěšně aktivizovali své klienty, zde byly vystaveny obrazy provedené technikou akrylu na plátně s náměty symbolických portrétů kluků a holek, se kterými byla radost tvořit a se kterými hodláme v rámci sociální aktivizace klientů i nadále výtvarně spolupracovat.

V období pandemie Covidu-19 jsme o prázdninách vyjeli v roce 2021 na Erasmus+ do španělské Málagy. Tam došlo k mezigeneračnímu propojení při práci, péči a vzdělávání v jazyce na psychiatrické klinice a v charitativních občudcích.

Autor:

Jan Michel,
správce sboru

Kontakt:

Jednota bratrská Vratislavice
Tanvaldská 263
463 11 Liberec
www.jbvratislavice.com

Hlavní přínos:

- podpora aktivního otcovství
- posilování rodičovských kompetencí
- posilování hodnoty rodiny ve společnosti

Jednota bratrská Vratislavice realizuje své aktivity v prorodinné oblasti od roku 2009, tehdy ještě jako součást velkého libereckého rodinného centra Žirafa, od roku 2014 již samostatně. Je tak schopná mnohem efektivněji reagovat na aktuální potřeby rodin v místě, kde sídlí. Jednota bratrská Vratislavice provozuje Rodinné centrum Mozaika, které zastřešuje mateřské centrum, klub pro tatínky s dětmi, seniorská setkávání, volnočasový kroužek pro děti, diskusní skupiny a mnoho dalších aktivit, ke kterým patří např. provoz komunitní zahrady, dílny či několik hudebních projektů.

Klub pro tatínky s dětmi Tataboys je aktivita na podporu otců a aktivního otcovství. Rodinám vytváří a nabízí bezpečný a otevřený prostor pro tatínky, případně dědečky s dětmi. Tátové zde nalézají zázemí, kde mohou sdílet své problémy, zkušenosti, obavy i starosti, nacházejí odpovědi na otázky, inspirují se navzájem, zvyšují své rodičovské kompetence. Otcové jsou povzbuzováni v jejich jedinečné úloze, motivováni k aktivnímu a pravidelnému zapojení se do péče a výchovy svých dětí a trávení volného času s dětmi. Důraz je kladen na rozvinutí opravdových a přirozených vztahů v celé rodině.

Otcové nechtějí být svým dětem kamarády, ale opravdovými tatínky, ke kterým mohou jejich děti vzhlížet, naslouchat jejich radám a sdílet s nimi své starosti.

V průběhu celého roku se tátové s různě starými dětmi schází při svých „chlapských“ akčních aktivitách:

Novoroční výšlap např. na Smrk, Ještěd,...
Pletení pomlázek
Výroba píšťalek z proutků
Letní grilovačky na zahradě
Drakiáda, vlaštovkiáda

Pinpongový turnaj
Adventní rej světlušek (lampionový průvod)
Soutěžní odpoledne pro táty v rámci několika-
kadenních výjezdů rodinného centra
Interaktivní přednášky pro táty s dětmi
– např. s chovatelem o zvířatech

Aktivita je poskytována na nekomerčním základě, někdy zdarma, někdy za symbolické vstupné, aby byla dostupná všem rodinám.

Za dobu trvání klubu Tataboys se z mnoha návštěvníků stali přátelé a mnozí si vybudovali vztahy a důvěru. Posílením zdravého otcovství je posílena rodina a tím i celá společnost.

Autorka:

Mgr. Petra Houšková,
místostarostka Turnova

Kontakt:

Městský úřad Turnov
Antonína Dvořáka 335
511 01 Turnov
www.turnov.cz

Hlavní přínos:

- zapojení (aktivizace) veřejnosti do rozvoje a zlepšování veřejného prostranství v obci
- rozšíření nabídky herních a odpočinkových ploch pro aktivní trávení volného času rodin v obci

V rámci participativního rozpočtu v Turnově vznikly zajímavé projekty, které oceňují i turnovské rodiny.

Město Turnov má schválený Plán rozvoje rodinné politiky. Jeho součástí je i rozvoj a zlepšování veřejného prostranství, herních a odpočinkových ploch pro aktivní trávení volného času turnovských rodin. Pro naplňování tohoto cíle velmi pomáhá aktivita participativního rozpočtu Tvoříme Turnov, která je ve městě realizována od roku 2017. Zastupitelstvo každý rok v rámci rozpočtu alokuje určitou částku, která je určena pro projekty k úpravě veřejného prostranství z řad veřejnosti. Veřejnost má poté možnost návrhy vymyslet, předložit a následně o nich i hlasuje. Nejedná se přitom o aktivitu, která by oslovila jen určitou část občanů, navrhovatelé jsou napříč generacemi, nápady mají studenti, rodiče s malými dětmi, zástupci neziskových organizací i senioři.

Oblíbená v návrzích i hlasování jsou dětská hřiště, nechybí návrhy na workoutové plochy nebo odpočinková místa např. s možností grilování, umístění píték. Zajímavé jsou návrhy, které se generačně propojují. Děti s parlamentu mládeže navrhly v rámci města lavičky pro seniory, babička, která měla oblíbenou cestu se svým vnoučkem, navrhla její rozšíření a zpevnění, aby mohla být lépe schůdná pro kočárky nebo odrážedla.

Zatím nejzajímavějším projektem se stal turnovský pumptrack. Parta nadšenců z A51 v roce 2019 vymyslela uzavřený okruh pro milovníky kol a koleček, který se projíždí bez šlapání, tzv. pumpování. Návrh byl umístěn do sportovně – rekreačního areálu Maškova zahrada a okamžitě si získal velkou popularitu. Absolutně „převálcoval“ ostatní projekty, získal první místo v hlasování, finanční podporu města 250.000 Kč a participace na jeho vzniku začala ve velkém stylu. Navrhovatelům se podařilo získat zájem veřejnosti a turnovských firem, otevřen byl transparentní účet, poskytnuty byly dary v řádu stokorun od dětí až staniců od významných turnovských firem, realizace se ujala Městská sportovní Turnov. Společnými silami vzniklo nové sportoviště téměř za 2 mil. Kč, které patří mezi nejzajímavější a nejlákavější pumptracky v republice a je v obležení dětí v každou roční dobu.

Pokud chcete s námi Tvořit Turnov, pak máte další šanci od května 2022, kdy zahajujeme 6. ročník!

